

دوشنبه 19 خرداد 1399 - 16 شوال 1441 - 8 ژوئن 2020

شورش مردم تبریز علیه خودکامگی "محمدعلی شاه قاجار" (1287 ش)

شاه، شاه، مدم تبریز علیه خودکامگی "محمدعلی شاه قاجار" (1287 ش) در نوزدهم خرداد 1287 ش برابر با 9 جمادی الاول 1326 ق، انجمن آیالتی تبریز، تلگرافی به انجمن و ولایتی و علمای نجف ارسال داشت که مفاد آن یادآور سوء نیت شاه در ویران ساختن بنیان مشروطه و خیانت به ملت بود. دسیسه و نیرنگ و نیرنگ‌های محمدعلی شاه، مردم تبریز را مطمئن ساخته بود که شاه قاجار، هدفی جز سرکوب آزادی خواهان ندارد. از این روی، مردم این شهر در قبال اقدامات شاه، واکنش شدیدی از خود نشان دادند. خطوط تلگراف از طرف دولت که تنها راه برقراری تبریز به تهران بود، بدگمانی مردم را افزود. همچنین تلگراف محمدعلی شاه نیز که بار دیگر به دروغ او را پایبند مشروطه و هوادار مجلس معرفی می‌کرد خشم مردم را بیشتر برانگیخت. از این رو، شورش فراگیر در شهر شکل گرفت که به محاصره این شهر و وقایع متعددی انجامید.

حجت فقیه بن کمال، آیت الله محمدحسن الهی طباطبایی برادر مفسر کبیر قرآن، علامه سید محمدحسین طباطبایی در سال 1287 ش (1326 ق)، در تبریز به دنیا آمد. وی در کودکی پدر و مادرش را از دست داد و به همراه برادرش تحت سرپرستی وصی پدر قرار گرفت. سید محمد حسن در سنین کودکی مقدمات ادبیات فارسی و عربی و خوشنویسی را فرا گرفت و سپس سطوح عالی حوزوی را زیر نظر استادان خبره به کمال رساند. وی در 18 سالگی به همراه برادر راهی نجف اشرف شد و به مدت یازده سال از استادان بزرگی همچون حضرات آیات سید علی قاضی طباطبایی، سید حسن بادکوبه و آیت الله محمدحسین غروی اصفهانی، میرزای نایینی و سید ابوالحسن اصفهانی، در علوم عرفان، فلسفه، ریاضی، طب و فقه و اصول بهره جست. این دو برادر در سال 1314 ش به دلیل مشکلات معیشتی به تبریز بازگشتند و سید محمد حسن در حوزه علمیه شهر به تدریس فلسفه همت گماشت. وی دانشور پرهیزگاری بود که به منظور تهذیب نفس، تزکیه درونی و تصفیه قلب کوشش و کوشش‌های عمیق و مستمری را از خود بروز داد و افرادی علاقمند، در پرتو مواعظ و نصایح او به کمالاتی نائل آمدند. ایشان در اواخر عمر ساکن قم گردید ولی بر اثر بیماری قلبی به تبریز مراجعت نمود تا اینکه مرغ جان این سالک الهی و آیت الله در شب بیستم خرداد 1347 ش برابر با سیزدهم ربیع الاول 1388 ق در شصت سالگی از قفس تن به درآمد و پس از تشییع با شکوه در قم به خاک سپرده شد.

رد شمس برای حضرت امیرالمومنین (ع) روزی پیامبر در کنار علی (ع) آرمید و سر مبارک آن حضرت بر روی پای امام علی (ع) قرار داشت. امام که هنوز نماز عصر خود را به جا نیاورده بود، نتوانست خود را راضی کند که پیامبر را بیدار نماید. بنابراین صبر کرد تا پیامبر، خود از خواب برخاست و امام را محزون دید. چون سبب را دانست، دعا کرد که خورشید بار دیگر باز گردد و امام نماز خود را در وقت خود، ادا کند. این واقعه که در مسجد فضیح روی داد به "رد الشمس" یعنی بازگشت خورشید مشهور گشت.

وفات "حضرت عبدالعظیم حسنی" در شهر ری (252 ق) حضرت عبدالعظیم بن عبدالله که با پنج واسطه به امام حسن مجتبی (ع) می‌رسد، از اکابر محدثین و اعظم علما و زهاد و عباد بوده و از اصحاب امام جواد و امام هادی علیه السلام به شمار می‌رود. ولادت وی را در حدود سال 173 ق گفته‌اند. حَقَقان دوران عباسی و دشمنی سختی که با علویان روا می‌داشتند، عبدالعظیم را به هجرت واداشت و او راهی ری گردید و ساکن آن دیار شد. سرانجام این سلاله و پی پاک خاندان حسنی و این زاهد پرهیزکار در نیمه و ی شوال سال 252 ق در 79 سالگی در ری درگذشت. آن حضرت را شهید و مسموم نیز می‌دانند. مرقد حضرت عبدالعظیم در ری، زیارتگاه مشتاقان اهل بیت است.

اختراع جاروبرقی در آمریکا (1869 م) اولین جاروبرقی توسط شخصی به نام آیوز مک گاگی اختراع گردید و در ۸ ژوئن ۱۸۶۹ این اختراع در آمریکا به ثبت رسید. اختراع کبریت در آلمان (1830 م) در هشتم ژوئن 1830 م کبریت ابتدایی توسط کامبرر مخترع آلمانی ساخته شد. مهم‌ترین تفاوت کبریت اولیه با کبریت و ی امروزی، گندی احتراق آن بود. بعد از کامبرر چندین محقق دیگر بر روی کبریت ساخته شده توسط کامبرر کار کردند تا این که فیلیپس آمریکایی موفق شد کبریتی مشابه کبریت و ی امروزی بسازد.